

AINEOPETUSSUUNNITELMA

PUHALTIMET

OPETUKSEN PAINOPISTEALUEET (HTM)	2
SUORITETTAVAT KURSSIT, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT.....	3
(OPS § 6).....	3
TASOSUORITUSTEN SISÄLLÖT	3
Tasosuoritus	3
Asteikot, transponointi ja prima vista.....	3
Ulkoa soittaminen	4
Ohjelmisto.....	4
TAVOITTEET JA SISÄLLÖT OPINTOTASOITTAIN PUHALLINSOITTIMISSA.....	4
Valmentava puhallinopetus.....	4
Perustaso 1.....	5
Perustaso 2.....	6
Perustaso 3.....	8
Musiikkiopistotaso.....	10
ARVIOINTIKRITEERIT (OPS § 7).....	12
INSTRUMENTIN HALLINNAN ARVIOINTIKRITEERIT	13

Tämä aineopetussuunnitelma koskee Porvoonseudun musiikkiopistossa annettavan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta puhallinsoitinten osalta.

Rytmimusiikin osaston puhallinsoitinten opiskelijat noudattavat Porvoonseudun musiikkiopiston rytmimusiikin opetuksen aineopetussuunnitelmaa.

OPETUKSEN PAINOPISTEALUEET (HTM)

Porvoonseudun musiikkiopistossa on määritelty puhallinsoitinten opetuksen painopisteet seuraavasti:

- a. Instrumentin hallinta
- b. Harrastuksen turvaaminen ja kannustaminen
- c. Yhteissoitto
- d. Luovuuden kehittäminen
- e. Musiikin tuntemus

Opetuksen painopisteitä kehitetään seuraavasti:

- a. Instrumentin hallinta
 - säännöllisellä opiskelulla ja ammattitaitoisella opetuksella
- b. Harrastuksen turvaaminen ja kannustaminen
 - opettajien, oppilaiden ja vanhempien välisellä yhteistyöllä
 - myönteisen hengen ylläpitämisellä ottaen huomioon opiston arvot
- c. Yhteissoitto
 - kannustamalla orkesteri- ja yhtyeitoimintaan
 - opettajien yhteistyöllä
 - luomalla hyviä tavoitteita (konsertteja)
- d. Luovuuden kehittäminen
 - monipuolisella ohjelmistolla
 - ammentamalla eri musiikkityyleistä
 - opastamalla oppilasta itseohjaavuuteen
- e. Musiikin tuntemus
 - monipuolisilla ohjelmistovalinnoilla
 - konserttikäynneillä
 - keskustelemalla musiikista

SUORITETTAVAT KURSSIT, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT (OPS § 6)

TASOSUORITUSTEN SISÄLLÖT

Tasosuoritusten tulee rohkaista oppilasta oman musiikillisen identiteetin etsimiseen. Opettaja ja oppilas suunnittelevat tasosuorituksen ohjelmiston yhdessä.

Ohjelman tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason sisältösuosituksia. Suoritukseen voidaan sisällyttää ylempien tasojen ohjelmistoa edellyttäen, että oppilaalla on siihen vaadittavat tiedot ja taidot.

Ohjelman pitkäjänteisellä harjoittelemisella ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Suorituksesta saatu kokemus sekä lautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita.

Yhteismusisointi on oleellinen osa opiskelua ja esimerkiksi kamarimusiikin muodossa se voi muodostaa osan tasosuorituksen ohjelmasta. Yhteismusisointi voi pitää sisällään eri tyylejä, esimerkiksi kansanmusiikkia ja/tai jazzmusiikkia.

Mikäli instrumentille ei ole sävelletty paljon sooloteoksia, joita voitaisiin käyttää kyseessä olevalla tasolla, voidaan soolosävellykseksi laskea etydi.

Tasosuoritus

Tasosuoritus koostuu ohjelmistoon sisältyvistä sävellyksistä, asteikko- ja prima vista -soitosta, etydistä (etydeistä) tai etydinomaisesta teoksesta (teoksista) ja mahdollisesta transponointitehtävästä.

Tasosuoritus suoritetaan pääsääntöisesti yhdessä osassa. Poikkeustapauksessa tutkinto voidaan jakaa kahteen osaan (esim. jos oppilas esittää konserton orkesterin solistina konsertin yhteydessä). Ks myös ohjeet asteikkosoitosta.

Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus esittää oma sävellyksensä tai improvisoida esimerkiksi annetusta teemasta, aiheesta, motiivista tai sointupohjasta.

Asteikot, transponointi ja prima vista

Perustasolla tutkintoon valmistetaan neljä uutta duuriasteikkoa ja neljä uutta harmonista tai melodista molliasteikkoa murtokolmisointuineen tasosuoritusta kohti sekä 3. perustasolla lisäksi kromaattinen asteikko. Musiikkipistotasolla soitetään kaikki duurit ja melodiset sekä harmoniset molliasteikot murtokolmisointuineen ja dominanttiseptimisointuineen sekä tämän lisäksi kromaattinen asteikko. Asteikkovaatimukset nokkahuilunsoitossa on määritelty tasosuoritusten kohdalla.

Asteikkosoiton nopeutta ei määritellä. Asteikoilla ja murtosoinnuilla pyritään kehittämään instrumentin hallintaa kaikilla osa-alueilla, soittotekniikan notkeutta ja sujuvuutta sekä keskeisten musiikin rakennusainesten havaitsemista ja hallintaa soitettavassa ohjelmistossa.

Suoritukseen valmistetut asteikot tulee merkitä suoritusohjelmaan.

Asteikot, transponointitehtävä ja prima vista voidaan suorittaa eri tilaisuudessa ennen tutkintoa, jolloin asteikot arvioidaan arvosanalla suoritettu / uusittava. Suoritus on voimassa 3 kuukautta.

Ulkoa soittaminen

Asteikot soitetaan ulkoa, samoin osa tutkinto-ohjelmasta.

Ohjelmisto

Oppilaan ohjelmiston tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason suosituksia. Harjoitettavan ohjelmiston ja tasosuorituksen ohjelman tulee koostua erityyppisistä, eri säveltäjien sävellyksistä. Ohjelmiston tulee olla riittävän laaja, vähintään noin kolminkertainen tasosuorituksen ohjelmaan nähden. On suositeltavaa, että ohjelmistossa on aikamme musiikkia ja kamarimusiikkia. Yksi teos voi olla oppilaan ohjelmistossa vain kerran.

Opettajille on laadittu ohjelmiston suunnittelun esimerkinomaisiksi apuvälineiksi teosluettelot, joita voi soveltaa. Teosluettelot löytyvät Suomen musiikkioppilaitosten liiton kotisivuilta osoitteesta www.musicedu.fi .

TAVOITTEET JA SISÄLLÖT OPINTOTASOITTAIN PUHALLINSOITTIMISSA

Valmentava puhallinopetus

Alle kouluikäisille annetaan puhallinopetusta musiikkileikkikoulun nokkahuiluryhmissä. Puupuhallin- ja vaskivalmennus sekä puhallinorkesterit tarjoavat opetusta kouluikäisille lapsille, puhallinorkesterit myös aikuisille.

PUUPUHALLIN- JA VASKIVALMENNUS

Yleiset tavoitteet

- tutustutaan puhallinsoiton perusteisiin: puhaltaminen, hengitys, äänenmuodostus, kielitys ja sormitukset
- tutustutaan monipuolisesti eri puhallinsoittimiin kuuntelemalla ja mahdollisuuksien mukaan kokeilemalla
- tutustutaan soiton, laulun ja leikin avulla musiikin teorian ja säveltapailun alkeisiin
- ryhmässä koetaan yhdessä soittamisen iloa
- oppilasta kannustetaan luovuuteen ja oman musiikin tekemiseen
- annetaan oppilaalle valmiudet soitonopintoihin puhallinsoittimessa

Sisältö

- tuttuja lauluja
- tutustumista eri musiikkikulttuureihin soittamalla, laulamalla ja kuuntelemalla
- soitetaan yksin ja ryhmässä
- oppilas saa kokemusta esiintymistilanteista
- opetellaan kotiharjoittelua

PUHALLINORKESTERIT

Yleiset tavoitteet

- opetellaan soittamaan orkesterissa
- opetellaan oman instrumentin soiton perusteet samoin tavoittein kuin ne on määritelty puhallinsoitinten aineopetussuunnitelman perustaso 1:ssä

Sisältö

- opintotasot on nimetty A (ensimmäinen taso), B, C ja D (juniori big band tai pienyhtye)
- opintoaikaa voidaan anoa lisää
- opetuksen sisältö määräytyy orkesterissa käytettävän materiaalin mukaan
- opintoihin sisältyy musiikin perusteiden alkeita

Suoritus

- taitojen salliessa oppilas voi tehdä PSMO:n vaatimusten mukaisen tasosuorituksen

Perustaso 1

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- löytää luontevan soittotavan
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- oppii mm. soittimensa äänenmuodostusta, hengitystekniikkaa, artikulointia ja legatosoittoa
- oppii sävelpuhtauden alkeita
- kykenee tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa valmiuksia uusien sävellysten oppimiseen
- saa valmiuksia ulkoa soittamiseen
- oppii käyttämään metronomia harjoittelussa
- saa valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saa ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saa kokemusta esiintymistilanteista
- saa valmiuksia yhteismusisointiin
- rohkaistuu improvisoimaan ja säveltämään
- kiinnostuu musiikin kuuntelemisesta
- osaa pitää hyvää huolta soittimesta
- KÄYRÄTORVI:
 - oppii äänialueen f – d2 sekä luonnonäänet sen puitteissa
 - oppii F-torven sormitukset saman äänialueen puitteissa

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan seuraavasti:

- NOKKAHUILU: yksi oktaavi, asteikot 1#-1b
- HUILU: yksi oktaavi
- OBOE: yksi oktaavi
- KLARINETTI: kaksi oktaavia
- SAKSOFONI: yksi oktaavi
- FAGOTTI: yksi oktaavi
- KÄYRÄTORVI: yksi oktaavi
- TRUMPETTI: yksi oktaavi
- ALTTOTORVI: yksi oktaavi
- PASUUNA: yksi oktaavi
- BARITONITORVI: yksi oktaavi
- TUUBA: yksi oktaavi
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Helppoja säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri tyylejä ja tyylikausia sekä ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Musiikin luomista, improvisointia, säveltämistä ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä, jotka ovat eri sävellajeissa.
- Kaksi erityylistä etydiä tai etydinomaista kappaletta, jotka ovat eri sävellajeissa.
- Valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Helppo prima vista –tehtävä.
- KÄYRÄTORVI: vapaaehtoinen transponointietydi in Es; ALTTOTORVI: vapaaehtoinen transponointitehtävä in F
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

Perustaso 2

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kehittää nuotinlukutaitoaan
- oppii edelleen harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa lisää valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä
- saa lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensä teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- kehittää edelleen valmiuksiaan yhteismusisointiin

- oppii soittamaan play-along levyjen kanssa
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla
- KÄYRÄTORVI:
 - osaa äänialueen c - f2 sekä luonnonäänet sen puitteissa
 - osaa B-torven sormitukset saman äänialueen puitteissa

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan seuraavasti:
 - NOKKAHUILU: "kaikki" äänet, kääntö a2:ssa, ei alakäännöksiä. Asteikot 2#-2b sopraano- ja alttonokkahuilulla.
 - HUILU: kaksi oktaavia
 - OBOE: alueelta b (h) – e3 kaksi oktaavia (joko suoraan tai dominanttisävelessä kääntyen ylhäällä ja alhaalla)
 - KLARINETTI: kaksi oktaavia
 - SAKSOFONI: kaksi tai puolitoista oktaavia
 - FAGOTTI: kaksi oktaavia
 - KÄYRÄTORVI: yksi oktaavi
 - TRUMPETTI: yksi oktaavi
 - ALTTOTORVI: yksi oktaavi
 - PASUUNA: yksi oktaavi
 - BARITONITORVI: yksi oktaavi
 - TUUBA: yksi oktaavi
- Kromaattinen asteikko alueelta
 - KLARINETTI: e – b1 ja h1 – c3
 - Muilla puhaltimilla ei kromaattista asteikkoa
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Musiikin luomista, improvisointia, säveltämistä ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.
- KÄYRÄTORVI: Transponointia in Es ja C sekä tarvittaessa myös in B

SUORITUS

- Kolme erityylistä ja eri aikakautta edustavaa sävellystä tai sen osia. Kaksi sävellystä voi korvata esim. sonaatin nopealla ja hitaalla osalla.
- Kaksi etydiä tai etydinomaista kappaletta. (KÄYRÄTORVI: Yksi etydi tai etydinomainen teos sekä yksi tai kaksi erityylistä etydiä, jolla transponoidaan in Es ja C sekä haluttaessa in B. ALTTOTORVI: Yksi etydi tai etydinomainen teos sekä yksi tai kaksi erityylistä etydiä, jolla transponoidaan in F. Jos joku transponoinneista on suoritettu aiemmassa tasosuorituksessa, sitä ei tarvitse suorittaa enää tässä tasosuorituksessa)

- NOKKAHUILU: viisi erityylistä ja eri aikakautta edustavaa sävellystä, joista osa c- ja osa f-vireisellä nokkahuilulla.
- Valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Prima vista -tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

Perustaso 3

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiansa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia, tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä
- KÄYRÄTORVI:
 - osaa äänialueen G – g₂ sekä luonnonäänet sen puitteissa
 - oppii tukittujen äänten perusteita
 - kykenee soittamaan tasosuorituksen ohjelman ilman suurempia taukoja

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen. Asteikkoja soitetaan seuraavasti:
 - NOKKAHUILU: äänet koko alueelta. Asteikot 4#-4b sopraano- ja alttonokkahuilulla.
 - HUILU: kaksi oktaavia
 - OBOE: alueelta b (h) – e₃ 1 ½ - 2 oktaavia (joko suoraan tai dominanttisävelessä kääntyen ylhäällä ja alhaalla)
 - KLARINETTI: kaksi oktaavia
 - SAKSOFONI: kaksi tai puolitoista oktaavia
 - FAGOTTI: kaksi oktaavia
 - KÄYRÄTORVI: yksi oktaavi
 - TRUMPETTI: yksi oktaavi
 - ALTTOTORVI: yksi oktaavi
 - PASUUNA: yksi oktaavi
 - BARITONITORVI: yksi oktaavi
 - TUUBA: yksi oktaavi
- Kromaattinen asteikko alueelta
 - HUILU: g₁ – g₃
 - OBOE: c₁ – c₃
 - KLARINETTI: e – g₃

- SAKSOFONI: b – fis3
- FAGOTTI: B – d1
- KÄYRÄTORVI: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- TRUMPETTI: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- PASUUNA: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- ALTTOTORVI: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- BARITONITORVI: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- TUUBA: yksi oktaavi c – c sopivasta rekisteristä
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia.
- Helppoa transponointia KLARINETTI in C, SAKSOFONI in C, TRUMPETTI in A ja in C, ALTTOTORVI in C ja in F.
- KÄYRÄTORVI: Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia transponointietydejä in B, D ja Des sekä haluttaessa myös in E.
- Musiikin luomista, improvisointia, säveltämistä ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää eri tyylisiä sävellyksiä (4 kpl) eri aikakausilta tai yhden laajamuotoisen ja yhden pienimuotoisen sävellyksen. NOKKAHUILU: Ohjelma soitetaan tasapuolisesti sekä c-että f-vireisellä huilulla.
- On suositeltavaa, että tasosuoritus sisältää aikamme musiikkia.
- Kaksi etydiä tai etydinomaista teosta. (TRUMPETTI ja OBOE: yksi etydi tai etydinomainen teos. KÄYRÄTORVI: kaksi etydiä tai etydinomaista teosta. Toinen transponoidaan in B, D ja Des sekä haluttaessa myös in E. Jos joku transponoinneista on jo suoritettu aiemmissa tasosuorituksissa, sitä ei tarvitse enää tässä tasosuorituksessa suorittaa.)
- Valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa.

Lisäksi:

- KLARINETTI: Helppo transponointitehtävä in C. Tehtävä annetaan oppilaalle viikkoa aiemmin.
- SAKSOFONI: Helppo transponointitehtävä in C. Tehtävä annetaan viikkoa aiemmin.
- TRUMPETTI: Kaksi transponoitavaa etydiä, jotka vastaavat vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa. Toinen transponoidaan in A ja toinen in C. Lisäksi prima vista –transponointitehtävä (in C), joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa.
- ALTTOTORVI: Kaksi transponoitavaa etydiä, jotka vastaavat vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa. Toinen transponoidaan in F ja toinen in C. Lisäksi prima vista –transponointitehtävä (in F), joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa.
- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.

- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

Musiikkiopistotaso

YLEISET TAVOITTEET

Oppilas:

- saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen
- kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan
- tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon
- kykenee soittamaan ulkoa
- kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia
- saa kokemuksia esiintymistilaisuuksista
- ottaa osaa yhteismusisointiin
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä
- tutustuu oman aikansa musiikkiin ja suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä
- kehittää sävellyks- ja improvisointitaitojaan

SISÄLTÖ

- Duuri- ja molliasteikot, murtokolmisoinnut ja dominanttiseptimisoinnut. Asteikkoja soitetaan seuraavasti:
 - NOKKAHUILU: äänet koko alueelta. Kaikki asteikot sopraano- ja alttonokkahuilulla.
 - HUILU: kaksi oktaavia
 - OBOE: alueelta b-f3. Asteikkoja soitetaan kaksi oktaavia (joko suoraan tai dominanttisävelessä kääntyen ylhäällä ja alhaalla)
 - KLARINETTI: sävelistä e-g alkaen kolme oktaavia, muutoin kaksi oktaavia
 - SAKSOFONI: koko rekisterin alueelta
 - FAGOTTI: kaksi oktaavia
 - KÄYRÄTORVI: kaksi oktaavia
 - TRUMPETTI: yksi oktaavi
 - ALTTOTORVI: yksi oktaavi
 - PASUUNA: yksi oktaavi
 - BARITONITORVI: kaksi oktaavia
 - TUUBA: yksi oktaavi
- Kromaattinen asteikko alueelta
 - NOKKAHUILU: koko alueelta
 - HUILU: c1 – c4
 - OBOE: b(h) – f3
 - KLARINETTI: e – a3
 - SAKSOFONI: b – fis3
 - FAGOTTI: B – d1
 - KÄYRÄTORVI: kaksi oktaavia sopivasta rekisteristä
 - TRUMPETTI: kaksi oktaavia sopivasta rekisteristä
 - PASUUNA: kaksi oktaavia sopivasta rekisteristä

- BARITONITORVI: kaksi oktaavia sopivasta rekisteristä
- TUUBA: kaksi oktaavia sopivasta rekisteristä
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- Säestyksellisiä teoksia ja soolosävellyksiä, jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- Suomalaista musiikkia.
- Aikamme musiikkia.
- Prima vista –soittoa.
- Yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa.
- KLARINETTI, SAKSOFONI, TRUMPETTI ja ALTTOTORVI: Transponointitehtäviä.
- KÄYRÄTORVI: Transponointitehtäviä kaikille alaspäisille sävellajeille in E, Es D, Des, C, H, B, A ja As
- Musiikin luomista, improvisointia, säveltämistä ja transponointia mahdollisuuksien mukaan.

SUORITUS

- Oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen konsertin, joka sisältää erityylisiä sävellyksiä eri aikakausilta. On suositeltavaa, että suoritus sisältää aikamme musiikkia. NOKKAHUILU: Ohjelma soitetaan tasapuolisesti sekä c- että f-vireisellä huilulla.
- Yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen ja yhden pienimuotoinen.
- Ainakin yksi sävellyksistä tai etydeistä tulee soittaa ilman säestystä.
- Kaksi etydiä tai etydinomaista kappaletta.
- KÄYRÄTORVI: yksi etydi tai etydinomainen kappale.
- Asteikkoja murtokolmi- ja dominanttiseptimisointuineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Prima vista –tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 3:n ohjelmistoa.

- Lisäksi:
- KLARINETTI: Transponointitehtävä c-vireiseltä b-vireiselle instrumentille. Tehtävä annetaan oppilaalle viikkoa aiemmin.
- SAKSOFONI: Transponointitehtävä (joko c-b tai c-es). Tehtävä annetaan viikkoa aiemmin.
- TRUMPETTI: Transponointinäytteitä in A, in C, in D, in F ja in Es lautakunnan valinnan mukaan. Lisäksi prima vista –transponointitehtävä (in C), joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa.
- KÄYRÄTORVI: Transponointitehtäviä kaikille alaspäisille sävellajeille in E, Es D, Des, C, H, B, A ja As lautakunnan valinnan mukaan

- On suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- Oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

Ohjelma pyritään rakentamaan sellaiseksi, että se tuo monipuolisesti esiin oppilaan persoonallisia piirteitä.

ARVIOINTIKRITEERIT (OPS § 7)

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppimista ja auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita ja saavuttamaan niitä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy kannustavia ja rakentavia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin.

Arvosana-asteikko

Erinomainen 5
Kiitettävä 4
Hyvä 3
Tyydyttävä 2
Hyväksytty 1
Uusittava

Tasosuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 / uusittava.

Perustasot 1 ja 2 arvioidaan ilman arvosanaa, jolloin tasosuoritus on joko suoritettu tai uusittava.

Prima vista sekä transponointitehtävät arvioidaan erikseen ilman arvosanaa suoritettu/uusittava.

Oppilaalle annetaan suullinen palaute kaikilta lautakunnan jäseniltä tai puheenjohtajan yhteenveto.

Oppilas saa kirjallisen arvioinnin kuten Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet edellyttävät.

Tasosuoritusten arvosanat määritellään seuraavien kriteerien mukaisesti:

ERINOMAINEN 5

- teknisen osaamisen lisäksi virtuoosista ja loisteliasta
- tulkinnassa kypsempää musikaalisuutta kuin alemmissa arvosanoissa

KIITETTÄVÄ 4

- terve tutkinto
- kaikki mennyt hyvin, kaikki osattu

HYVÄ 3

- perusteiltaan onnistunut tutkinto, jossa kuitenkin pientä epävarmuutta

TYYDYTTÄVÄ 2

- yleistä epävarmuutta

HYVÄKSYTTY 1

- paniikinomainen suoritus, mutta musiikilliset muodot selvillä

Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin, jossa keskitytään mm. seuraaviin seikkoihin:

- tunteiden hallinta suoritustilanteessa
- kurssin koettu suoritustaso suhteessa harjoitusprosessiin ja omiin odotuksiin
- mahdolliset kehityskohteet työskentelyssä (harjoittelu, soittotunnit) seuraaviin tehtäviin valmistauduttaessa

INSTRUMENTIN HALLINNAN ARVIOINTIKRITEERIT

Oppilaan tekniset taidot on jaettu seitsemään osa-alueeseen:

1. intonaatio
2. sormitekniikka
3. artikulaatio
4. rytmi ja pulssin hallinta
5. ilmaisu
6. ohjelmiston hallinta
7. dynamiikka

Tämän lisäksi kiinnitetään huomiota seuraavien asioiden kehittämiseen:

soittoasento
ansatsi
hengitystekniikka
soitettu ohjelmisto
rekisterien hallinta
äänen laatu ja sävyt

Oppilaan tulisi hallita seuraavat taidot hänen suoritettuaan kyseisen tasosuorituksen opinnot:

1. INTONAATIO

Perustaso 1 - tulisi olla valmiudet keskimäärin puhtaaseen soittoon, mutta ei voida vaatia juurikaan yksittäisten äänien puhtausvirheiden korjaamista.

Perustaso 2 - tulisi pystyä korjaamaan joidenkin erillisten äänien puhtautta.

Perustaso 3 ja musiikkiopistotaso - oppilaan tulee kyetä korjaamaan entistä paremmin ja nopeammin virheellistä intonaatiota.

2. SORMITEKNIikka

Sormitekniikan kehitys etenee mm harjoittelemalla asteikkoja ja sointukulkuja.

Sävellajien hallinta monipuolistuu tasolta toiselle siirryttäessä oppilaalle tehdyn opetussuunnitelman mukaisesti, siten että musiikkiopistotason suoritettuaan oppilas hallitsee kaikki duuri- ja harmoniset sekä melodiset molliasteikot, näihin liittyvät murtosointukulut ja dominanttiseptomisoinnut sekä kromaattisen asteikon.

3. ARTIKULAATIO

Perustaso 1 - vaaditaan hyvin hallitut lyhyet legatokulut (yksinkertaiset kaaritukset), selkeä détaché ja selkeät rauhalliset staccatokulut.

Perustaso 2 - vaaditaan nopeampaa ja joustavampaa kielitystä.

Perustaso 3 ja musiikkiopistotaso - vaaditaan pidempiä legatokulkuja ja kielityksen hallintaa edelleen nopeammassa tempossa.

4. RYTMII JA PULSSIN HALLINTA

Tavoitteena on jokaisella tasolla moitteeton pulssin hallinta sekä tason mukainen rytmin käsittely.

5. ILMAISU

Huomiota kiinnitetään mm fraseeraukseen ja musiikin muotoiluun sekä musiikin muotojen hallintaan.

Arvosanaan vaikuttavat tekijät on esitelty arvosanojen määrittelyn pääperiaatteissa. On huomioitava, että tutkinto on konserttitilanne, jossa esiintymistaitoon on kiinnitettävä huomiota.

6. OHJELMISTON HALLINTA

Arvostellaan tutkinto-ohjelman hallinta ja mm. ulkoasoittaminen.

7. DYNAMIIKKA

Perustaso 1 - tavoitteena tasainen äänen hallinta.

Perustaso 2 - edellytetään voimakkuuden vaihtelua (f-p).

Perustaso 3 ja musiikkiopistotaso - dynamiikka monipuolistuu ja tulee vivahteikkaammaksi.